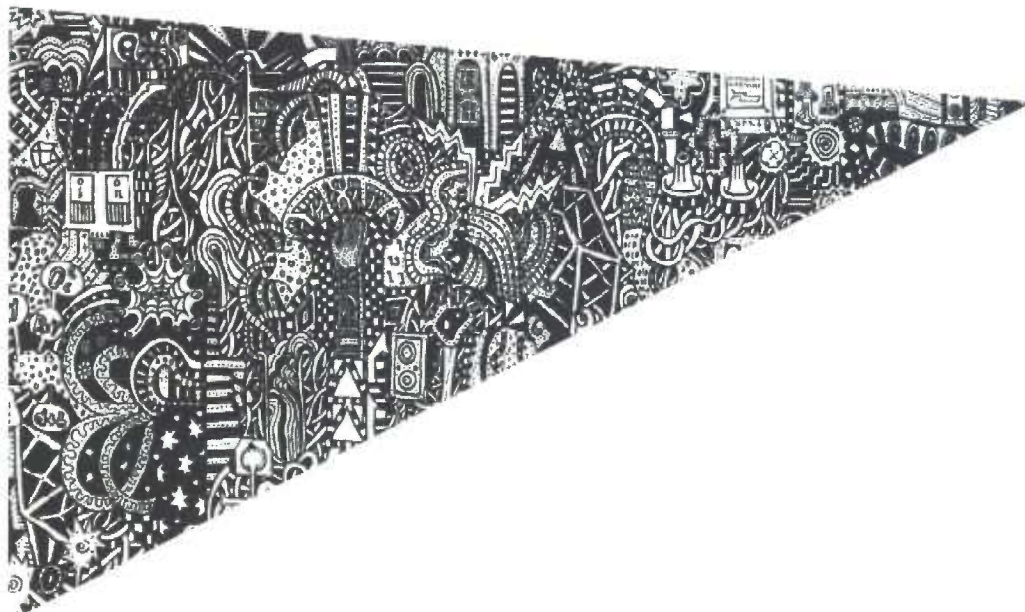

Stenungsunds kommun, kommunrevisionen

Granskning av bokslut 2015-12-31

Innehåll

1. Inledning	2
1.1. Måluppföljning.....	3
2. Kommentarer till resultaträkningen	5
3. Kommentarer till balansräkningen	5
3.1. Materiella anläggningstillgångar.....	5
3.2. Kundfordringar	5
3.3. Materiella anläggningstillgångar.....	5
3.4. Exploateringsområden	5
3.5. Avsättning för täckande av deponi	5
3.6. Avsättning för pensioner	6
3.7. Leverantörsskulder	6
3.8. Semesterlöneskulden	6
4. Upplýsningar i årsredovisningen	7
Bilaga 1	8

1. Inledning

Vi har granskat kommunens årsredovisnings resultat- och balansräkningar med nothänvisningar, kassaflödesanalyser, driftsredovisning och investeringsredovisning.

Revisionen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Kommunen följer inte Lag om kommunal redovisning kap 5 § 4, Pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar 511,7 mnkr som avsättning i balansräkningen i stället för som en upplysning utanför balansräkningen. Kommunens redovisning av pensioner innebär också att årets resultat är 22,8 mnkr högre redovisat än om lagen följts. Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild.

Vår bedömning är att granskat material i övrigt överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed och att bokslutet och årsredovisningen i alla väsentliga delar är korrekt upprättat.

Efter utförd revision avseende räkenskapsåret 2015 lämnas härmed följande bokslutsrapport där de väsentligaste iakttagelserna för en bedömning av kommunens bokslut år 2015 kommenteras. I denna rapport sammanfattas våra väsentligaste iakttagelser från granskningen i avvikelseform. Syftet med rapporten är att uppmärksamma förhållanden som bör åtgärdas samt att ge förslag till förbättringar. Baserat på de revisionsåtgärder som genomförts har inget framkommit som tyder på att det skulle föreligga väsentliga brister i kommunens interna kontroll. Observera att vår granskning av den interna kontrollen inte omfattat en fullständig genomgång i syfte att kartlägga alla tänkbara brister.

Rapporten har lästs av personalen på ekonomiavdelningen.

Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det utkast till årsredovisning som erhållits den 16 mars 2016. I årsredovisningen redovisas ett resultat om 43,3 mnkr och ett eget kapital om -23,1 mnkr för kommunen. Motsvarande siffror för koncernen är 160,5 mnkr och 409,6 mnkr.

1.1. Måluppföljning

Från och med 2006 gäller för samtliga kommuner:

- att kommunfullmäktige skall fastställa mål för "god ekonomisk hushållning"
- att uppföljning av dessa mål skall göras i delårsrapport och årsredovisning
- att kommunens revisorer skall granska och bedöma måluppfyllelsen

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning skall styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål och verksamhetsmål. Det är endast av fullmäktige fastställda mål inom ramen för god ekonomisk hushållning som är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslut. Initialt är det kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen skall utvärdera uppfyllelsen av de mål kommunfullmäktige fastställt. Därefter skall revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Enligt budget 2015 uppnås god ekonomisk hushållning i Stenungsunds kommun genom att de finansiella och verksamhetsmässiga målen är uppfyllda.

1.1.1. Avstämning av balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att de löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna. Avstämning av balanskravet skall göras i delårsrapport och årsredovisning. Vid avstämning av balanskravet får realisationsvinster inte medräknas.

Avstämning mot balanskravet:

Mkr	2015
Årets resultat enligt resultaträkningen	43,3
Justering för realisationsvinster	-
Pensionsförpliktelser före 1998	-22,8
Positivt balansresultat	20,5

Kommunen uppfyller därmed balanskravet.

1.1.2. Finansiella mål

I budget 2015 har kommunfullmäktige antagit fyra finansiella mål. De redovisas nedan tillsammans med måluppfyllelsen enligt årsredovisning 2015.

- *Nettokostnadsandelen, inklusive finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande femårsperioder.*

Nettokostnadsandelen för 2015 uppgår till 96,7 %. Sett över den senaste femårsperioden uppgår nettokostnadsandelen till 97,4 %. Målet bedöms som uppfyllt.

- *Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande femårsperioder.*

Självfinansieringsgraden för 2015 uppgår till 53,6 %. Sett över den senaste femårsperioden så uppgår självfinansieringsgraden till 71,4 %. Målet bedöms därmed som uppfyllt.

- *Soliditet ska förbättras eller hållas oförändrad.*

Soliditeten uppgår till -1,5 % vid årets slut. Vid bokslutet 2014 uppgick den till -5,0 %. Målet är därmed uppfyllt.

- *Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.*

Kommunens skattesats har inte förändrats varför målet bedöms som uppfyllt.

Sammanlagt gör kommunstyrelsen i årsredovisningen bedömningen att samtliga fyra finansiella mål har uppfyllts.

1.1.3. Verksamhetsmässiga mål

Kommunfullmäktige har i budget 2015 antagit 23 verksamhetsmässiga mål (inriktningsmål). I årsredovisningen 2015 redovisas en sammanställning av måluppfyllelsen för dessa. Sammanlagt bedöms 14 mål ha uppfyllts, 2 mål delvis ha uppfyllts och sex mål inte ha uppfyllts. Ett mål bedöms inte vara mätbart.

Med hänvisning till att samtliga finansiella mål bedömdes som uppfyllda och att större delen av inriktningsmålen uppfylldes helt konstaterar kommunstyrelsen i årsredovisningen att Stenungsunds kommun bedriver en verksamhet med god ekonomisk hushållning

1.1.4. Bedömning av måluppfyllelse

Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 9 a §, granskat om resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Vi delar kommunstyrelsen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnåtts.

2. Kommentarer till resultaträkningen

Resultaträkningen har granskats utifrån vår genomgång av väsentliga rutiner, särskild registeranalys för löner (så kallad ACL-körning), kontoanalyser, verifikationsgranskning samt jämförelse mot utfall föregående år och budget.

Kommunen redovisar ett resultat för år 2015 om 43,3 mnkr, vilket är 19,5 mnkr högre än budget. I årsredovisningen återfinns kommunens resultatanalys.

3. Kommentarer till balansräkningen

3.1. Materiella anläggningstillgångar

Vi har stickprovsvis granskat aktiveringar under året.

3.2. Kundfordringar

Samtliga kundfordringar äldre än 1 år har reserverats som osäkra kundfordringar, enligt samma rutin som tidigare år.

3.3. Materiella anläggningstillgångar

Sedan räkenskapsåret 2014 gäller den nya rekommendationen RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar. Enligt rekommendationen ska komponentavskrivning tillämpas när olika komponenter i en anläggningstillgång har väsentligt olika nyttjandeperioder. Kommunen har i bokslutet 2015 inte tillämpat komponentavskrivning. Avsteget upplyses om i årsredovisningen bland redovisningsprinciper, men ingen uppgift har lämnats avseende status på arbetet och när implementering väntas ske.

3.4. Exploateringsområden

Exploateringsområden uppgår till ca 51,2 mnkr i årsbokslutet. Kommunens bedömning är att inget nedskrivningsbehov föreligger för dessa områden.

Kommunen följer RKR 18 i allt väsentligt vid redovisning av exploatering.

3.5. Avsättning för täckande av deponi

En ursprunglig avsättning om 4 mnkr gjordes år 2009 för att möta framtida kostnader för de avslutade deponierna Rinnela och Stripplekärr. Kostnaderna avser provtagning och analys samt omhändertagande av lakvatten. Avsättningen är indexuppräknad under året och uppgår per balansdagen till 2,8 mnkr.

Avsättningen är beräknad för att täcka deponiernas kostnader till och med år 2039, vilket ger ett nuvärdesberäknat årligt belopp om cirka 160 tkr. Vi noterar att årets kostnader uppgår till 315 tkr (357 tkr 2014), vilket väsentligen överstiger beräknat belopp.

Kommunen gör enligt teknisk chef bedömningen att framtida kostnaderna årligen kommer att överstiga 160 tkr. Vi rekommenderar därför kommunen att göra en ny beräkning för täckande av deponi för att säkerställa att samtliga framtida kostnader ryms inom avsatt belopp.

3.6. Avsättning för pensioner

Pensionsskulden ska enligt den kommunala redovisningslagen redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att endast pensioner intjänade från 1998 ska skuldföras. Tidigare intjänade pensioner ska tas upp som ansvarsförbindelse och inte skuldredovisas i balansräkningen. Från och med 2011 redovisar kommunen hela pensionsförpliktelsen i balansräkningen. Denna hantering är därmed inte i linje med den kommunala redovisningslagen. Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild.

Kommunen är inte ensam om att avvika från lagen när det gäller redovisningen av pensioner. En jämförelse med andra kommuner i västra Sverige visar att flera kommuner väljer fullfonderingsmodellen, vilken innebär att hela ansvarsförbindelsen redovisas som en skuld i balansräkningen och att förändringen av skulden påverkar resultatet.

Vi noterar att pensionsavsättningen i balansräkningen är 2,7 mnkr för högt upptagen. Beloppet utgörs av visstidspension för förtroendevalda politiker, vilket enligt RKR ska redovisas utanför balansräkningen.

3.7. Leverantörsskulder

Vi noterar att det finns en differens i avstämningen mellan huvudbok och leverantörsreskontra. Differensen är inte väsentlig, men har varierat under året och vi betonar vikten av att säkerställa tillförlitligheten i avstämningarna.

3.8. Semesterlöneskulden

I samband med bokslut 2014 stickprovgranskade vi semesterlöneskulden för sex anställda per den 31 december 2014. För två anställda noterade vi mindre differenser. Förklaringen till detta var enligt kommunen semesteruttag i december 2014 som den anställde rapporterat in först i januari 2015.

Hantering av semesterlöneskulden för 2015 är oförändrad mot föregående år. Vi rekommenderar kommunen att fortsätta arbetet med att säkerställa att semester rapporteras in i rätt period då nuvarande hantering stör jämförelsen mellan åren.

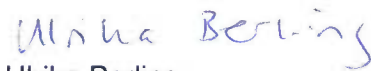
4. Upplysningar i årsredovisningen

I samband med vår granskning av årsredovisningen har vissa noteringar gjorts där upplysningar som krävs enligt lag eller rekommendation inte lämnats. Se bilaga 1 för en förteckning över noteringarna.

Göteborg den 11 april 2016

Hans Gavin
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Ulrika Berling
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Bilaga 1

Följande noteringar avseende årsredovisningen har gjorts:

- Principer för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder anges inte (LKR 6:12)
- Kompletterande information om antalet visstidsförordnanden och särskilda villkor som avviker från vad som är normalt och som kan leda till betydande ekonomiska konsekvenser saknas i not (RKR 2.1)
- Upplysning lämnas inte för varje slag av materiell anläggningstillgång avseende (RKR 11.4):
  - Nyttjandeperiod eller tillämpad procentsats för avskrivning
  - Anskaffningsvärde
  - Redovisat värde vid årets början
  - Investeringar
  - Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar
  - Ackumulerade avskrivningar
  - Beloppsgränser som tillämpas vid bedömningen av vad som skall anses vara inventarier av mindre värde och därför inte aktiveras
  - Redovisningsprincip som tillämpats vid beräkning av kostnader för återställande av den plats där en materiell anläggningstillgång varit installerad eller uppförd
- Upplysning om den samlade verksamhetens förväntade utveckling saknas i förvaltningsberättelsen (RKR 8.2; 7.6c)

Hänvisningarna ovan i parentes är till Lagen om kommunal redovisning (LKR) samt rekommendationer från Rådet från kommunal redovisning (RKR).